

Skjema foretakskontroll 2025, ordinær kontroll

Innhold

Innledning til kontrollskjemaet	2
Informasjon om regnskapsforetaket	2
Forhold i regnskapsforetaket	9
Risikostyring og internkontroll	11
Utkontraktert virksomhet (kontrolleres ikke i 2025)	
IT-sikkerhet og beredskap	14
Personvern (kontrolleres ikke i 2025)	
Kapasitet og kompetanse	16
Kvalitetsstyring	18
Oppdragsansvaret	23
Regnskapsoppdrag: Etablering og fortsettelse samt rapportering	26
Oppdragsdokumentasjon og oppbevaring	31
Konfidensialitet og taushetsplikt	34
Oppfølging hvitvaskingsregelverket	35

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
1	Innledning til kontrollskjemaet	
	Kvalitetskontrollen er lagt opp slik at regnskapsforetaket i forkant av selve kontrolldagen må besvare et kontrollskjema og laste opp dokumentasjon på utvalgte forhold. Kontrollskjemaet er inndelt i ulike kontrollområder, hvor hvert av dem har en innledningstekst som kort beskriver regelverket som kontrollspørsmålene omhandler. Kontrolløren tar kontakt med deg for å avtale tidspunkt for kontrolldagen. Fristen for å ferdigstille skjemaet med nødvendig dokumentasjon er 14 dager før fastsatt kontrolldato. Vi anbefaler at det settes av tilstrekkelig med tid til å besvare skjemaet og klargjøre nødvendig dokumentasjon. Vennligst påse at opplysninger om foretaksnavn eller personnavn ikke forekommer i besvarelsen eller i navnet på vedleggene som lastes opp. Besvarelser som inneholder informasjon som kan identifisere foretaket vil bli returnert, og må sendes inn på nytt. Dette for å sikre at behandlingen i kvalitetskontrollutvalget blir helt uhildet. Opplysninger i selve vedleggene som lastes opp trenger ikke å anonymiseres. Kontrollskjemaet består av ulike kontrollområder, som du kan navigere mellom ved å klikke på knappene nederst «tilbake» og «neste». Vær oppmerksom på at du ikke behøver å fullføre hele skjemaet i en økt, men kan når som helst komme tilbake og fortsette der du sluttet. Merk at enkelte deler av kontrollskjemaet har en høyre del som kun gjelder for kontrolløren. Denne delen er synlig også for deg slik at du kan sette deg inn i de kontrollhandlinger som skal utføres av kontrolløren. Når kontrolldagen er gjennomført og kontrollrapporten er ferdig fra kontrolløren vil du få syv dager til å gjennomlese og gi eventuelt tilsvarende svar til Regnskap Norge (ikke til kontrolløren) før den går videre til endelig behandling i kvalitetskontrollutvalget. Det er viktig å understreke at endelig kontrollresultat først foreligger når kvalitetskontrollutvalget har fattet vedtak i saken. Hvis du har spørsmål knyttet til utfylling av skjemaet kan vi kontaktes på e-post kvalitetskontroll@regnskapnorge.no eller telefon 23 35 69 00. Kontrollen består for øvrig også av kontroll på utvalgte oppdrag. Skjemaet for dette vil først bli tilgjengelig i systemet på kontrolldagen når kontrolløren har startet kontrollen. For at du skal få innblikk i hva som blir kontrollert på oppdragene vil imidlertid skjemaet en tid i forkant bli lagt ut i pdf-versjon på Regnskap Norges hjemmeside. Om ønskelig kan du også lese nærmere om selve kontrollprosessen her. For å starte kontrollskjemaet som skal være ferdig utfylt før kontrolldagen klikker du på knappen «Neste». Da bekrefter du samtidig å ha lest informasjonen over.	
2	Informasjon om regnskapsforetaket	
	Her blir du bedt om å gi enkelte opplysninger om regnskapsforetaket. Informasjonen innhentes for at kontrolløren skal skaffe seg relevant innsikt og forståelse av	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	regnskapsforetakets art, omfang og kompleksitet, som grunnlag for videre vurderinger av virksomhetens forsvarlighet og etterlevelse av regnskapsførerregelverket og god regnskapsføringsskikk.	
2.1	Hvilken foretaksform har regnskapsforetaket? Dropdown: AS Enkelpersonforetak ANS DA SA BBL NUF Annet, kommenter under Kommentarfelt	
2.2	Har regnskapsforetaket hatt utskifting av daglig leder og/eller revisor de siste fem år? Ja / Nei + kommentarfelt	
2.3	Oppgi regnskapsforetakets omsetning siste år Tekstboks	
2.3.1	Driver regnskapsforetaket annen type virksomhet enn regnskapsføring? Ja / Nei + kommentarfelt (JA åpner 2.3.2 og 2.3.3)	
2.3.2	Oppgi hvilken annen type virksomhet foretaket driver enn regnskapsføring (vises ved JA på 2.3.1) Tekstboks	
2.3.3	Hvor stor del av regnskapsforetakets omsetning siste år skriver seg fra annen virksomhet enn regnskapsføring? Oppgi i prosent. (vises ved JA på 2.3.1) Tekstboks	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
2.4	Har regnskapsforetaket kontorsted på flere lokasjoner? Ja / Nei + kommentarfelt	
2.5	Er regnskapsforetaket del av en kjede eller et konsern? Ja / Nei + kommentarfelt	
	<i>Regnskapsoppdragene</i>	
2.6	Hvor mange regnskapsoppdrag har regnskapsforetaket totalt? Tekstboks	
2.6.1	Herav antall rene rapporteringsoppdrag? Med rene rapporteringsoppdrag menes oppdrag som ikke omfatter bokføring, kun utarbeidelse av pliktig regnskapsrapportering, jf. GRFS 11 . Tekstboks	
2.7	Kryss av for de tjenesteområdene som regnskapsforetaket har oppdrag på i dag? Multiselect: Faktureringsoppdrag Lønnsoppdrag Betalingsoppdrag Bokføringsoppdrag Årsoppgjørsooppdrag Rene rapporteringsoppdrag (jf. GRFS 11) Bekreftelsesoppdrag	
2.8	Har regnskapsforetaket en oppdragsmasse som er sammensatt slik at mer enn 20 prosent av regnskapsoppdragene stammer fra kunder innen samme bransje? Ja / Nei + kommentarfelt (JA åpner 2.8.1)	
2.8.1	Angi hvilken bransje(r) disse kundene tilhører. Flere kryss er mulig. (åpnes ved JA på 2.8)	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Multiselect: Advokattjenester Bemanning og rekruttering Bilforhandler, bilpleie eller bilverksted Bygg og anlegg Eiendom – omsetning eller forvaltning Finansforetak Frisørvirksomhet og skjønnhetspleie Frivillig lag, organisasjon eller forening Hotell, reiseliv og serveringsvirksomhet Jordbruk, skogbruk, fiske Konsulenttjenester Kulturliv, underholdning Leger, tannleger o.l. Markedsføring, reklame og kommunikasjon Transporttjenester Undervisning Utenlandske foretak Varehandel og butikkdrift Annet, kommenter under Kommentarfelt	
2.9	Har regnskapsforetaket en eller flere store regnskapskunder som hver for seg utgjør mer enn 20 pst. av omsetningen? Ja / Nei + kommentarfelt	
2.10	Har regnskapsforetaket oppdrag for børsnoterte foretak? Ja / Nei + kommentarfelt	
2.11	Har regnskapsforetaket oppdrag for bank, forsikringsforetak eller kredittforetak? Ja / Nei + kommentarfelt	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
2.12	Har regnskapsforetaket oppdrag for kunder som avlegger regnskap etter IFRS? Ja / Nei + kommentarfelt	
	<i>Personal</i>	
2.13	Hvor mange ansatte er det i regnskapsforetaket? Aktive eiere medregnes. Tekstboks	
2.14	Hvor mange årsverk i regnskapsforetaket er direkte knyttet til regnskapsføringen (dvs. ekskl. administrative funksjoner o.a.)? Tekstboks	
2.15	Hvor mange overtidstimer knyttet til regnskapsføring ble utført i regnskapsforetaket siste regnskapsår? Med overtid regnes her arbeidstid utover 1 750 timer. Ansatte som jobber deltid skal korrigeres med utgangspunkt i 1 750 timer. Tekstboks	
2.16	Hvor mange ansatte (medregnet aktive eiere) er statsautoriserte regnskapsførere? Tekstboks	
2.17	Hvor mange av de statsautoriserte regnskapsførerne har oppdragsansvar? Tekstboks	
	<i>IT-systemer</i>	
2.18	Regnskapsforetak som produserer regnskaper digitalt har systemer og programvare for fakturamottak, attestering, registrering og betaling. Det er ingen manuelle registreringer. Foregår regnskapsproduksjonen i regnskapsforetaket hovedsakelig digitalt eller manuelt? Dropdown:	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Digital Manuelt En kombinasjon	
2.19	Hvilke(t) regnskapssystem(er) benytter regnskapsforetaket i oppdragsutførelsen? Flere kryss er mulig. Kommentarfelt Multiselect: 24Seven Office Conta DNB Regnskap Duett Fiken PowerOffice GO Sparebank 1 Regnskap Tripletex Unimicro Unimicro V3 Visma Business Visma Business NXT Visma eAccounting Visma Global Xledger Zirius Annet, kommenter under Kommentarfelt	
2.20	Hvilke(t) årsoppgjørssystem(er) benytter regnskapsforetaket i oppdragsutførelsen? Flere kryss er mulig. Kommentarfelt Multiselect: Cantor Årsoppgjør Capego Årsoppgjør (Wolters Kluwer)	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Conta DNB Regnskap Duett Årsoppgjør Fiken Maestro Årsoppgjør Sparebank 1 Regnskap Tripletex Årsoppgjør Unimicro Visma Periode & År Annet, kommenter under Kommentarfelt	
2.21	Hvilke(t) lønssystem(er) benytter regnskapsforetaket i oppdragsutførelsen, enten på egen eller kundens lisens? Flere kryss er mulig. Kommentarfelt Multiselect: Conta DNB Regnskap Duett Fiken Nettlønn PowerOffice Go SD Worx Sparebank 1 Regnskap Tripletex Unimicro Visma Lønn Visma Payroll Xledger Zirius 24Seven Office Lønn Annet, kommenter under	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Kommentarfelt	
2.22	Hvilke(t) kvalitetssikrings- og/eller oppdragssystem(er) benytter regnskapsforetaket? Flere kryss er mulig. Kommentarfelt Multiselect: Duett (Taskline) KS Komplett Moment PowerOffice Go Quality PowerOffice Win Qbig Sticos Oversikt Taxdome Visena Wolters Kluwer Annet, kommenter under Kommentarfelt	
3	Forhold i regnskapsforetaket	
	Her bes det om innsikt i en del forhold knyttet til regnskapsforetakets egne regnskaps- og rapporteringsplikter, samt økonomi og eventuelle bokettersyns- og tilsynsrapporter. Hensikten er å etterse foretakets etterlevelse, samt danne seg et bilde av foretakets økonomiske situasjon og sårbarhet. Vennligst last opp de av følgende dokumenter som er aktuelle for regnskapsforetaket.	
3.1	Siste årsregnskap med noter. Hvis foretaket er morselskap, last også opp eventuelt konsernregnskap. (Regnskapsloven kapittel 3, 6 og 7) Filopplasting Årsregnskap	Vurder siste årsregnskap med noter i forhold til presentasjon og innhold. Sjekk at innsending til Regnskapsregisteret er gjort innen fristen (senest en måned etter fastsetting av årsregnskapet, jf. regnskapsloven § 8-2). Kommentarfelt Ratingfelt

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
3.2	Siste årsberetning Filoplasting Årsberetning (Kildehenvisning: Regnskapsloven § 2-1, § 2-2 og § 3-1 annet ledd. Små foretak etter regnskapsloven § 1-5 annet ledd har ikke krav om årsberetning.)	Vurder årsberetning i forhold til presentasjon og innhold. Kommentarfelt Ratingfelt
3.2.1	Tomt felt	Vurder årsregnskap og årsberetning i forhold til økonomisk sårbarhet; om foretaket er i fare for å komme i brudd med regnskapsførerlovens vilkår om å være i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller, jf. regnskapsførerloven § 2-2 første ledd bokstav b. Ved svak egenkapital/likviditet; sjekk om eksempelvis skatter og avgifter er betalt rettidig. Kommentarfelt Ratingfelt
3.3	Siste revisjonsberetning Filoplasting Revisjonsberetning (Kildehenvisning: Revisorloven § 2-1 annet ledd d.)	Alle regnskapsforetak (også enkeltpersonforetak) er revisjonspliktige fra og med regnskapsåret 2021. Kontroller at revisjonsberetning foreligger og vurder om det er forhold i revisors beretning som gjelder kritikkverdige forhold som bør følges opp. Kommentarfelt Ratingfelt
3.4	Siste generalforsamlingsprotokoll (AS/ASA) eller protokoll fra selskapsmøte (ANS) Filoplasting Generalforsamlingsprotokoll (Kildehenvisning: Aksjeloven § 5-16 / selskapsloven § 2-12 annet ledd.)	Vurder generalforsamlingsprotokoll i forhold til presentasjon og innhold, og se etter at generalforsamlingen er avholdt innenfor lovens frist. Kommentarfelt Ratingfelt
3.5	Siste skattemelding med næringsspesifikasjon og innsendelseskvittering	Vurder kvalitet på skattemelding med næringsspesifikasjon, sjekk at alle relevante

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Filopplasting SkattemeldingOgInnsendelseskvittering (Kildehenvisning: Skatteforvaltningsloven kapittel 8.)	dokumenter foreligger og at innsending er gjort innen leveringsfristen. Kommentarfelt Ratingfelt
3.6	Eventuelle kontrollrapporter fra Finanstilsynet (siste 5 år) Filopplasting KontrollrapporterFinanstilsynet	Merk hva som eventuelt er av anmerkninger i kontrollrapport fra Finanstilsynet og følg opp utbedringer. Kommentarfelt Ratingfelt
3.7	Eventuelle kontrollrapporter fra skattemyndighet (siste 5 år) Filopplasting KontrollrapporterSkattemyndighet	Merk hva som er av anmerkninger i kontrollrapport fra skattemyndighet og følg opp utbedringer. Kommentarfelt Ratingfelt
3.8	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 3 Forholdene i regnskapsforetaket. Oppsummer og konkretiser eventuelle avvik/mangler. Kommentarfelt Ratingfelt
4	Risikostyring og internkontroll	
	Alle regnskapsforetak, inkl. enkeltpersonforetak, er underlagt forskrift om risikostyring og internkontroll . Forskriften utdyper styrets og ledelsens ansvar, utover det som følger av selskapslovgivningen. Veiledning til risikostyringsforskriften foreligger i Finanstilsynets rundskriv 3/2009 . Etter § 2 i risikostyringsforskriften skal foretakene tilpasse risikostyringen og internkontrollen etter arten, omfanget og kompleksiteten i foretakets virksomhet. Styret har det overordnede ansvaret for å påse at foretaket har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll (se mer i § 3),	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	mens daglig leder har det operasjonelle ansvaret for å etablere, følge opp, dokumentere, rapportere og påse at risikostyringen og internkontrollen blir gjennomført og overvåket forsvarlig (se mer i § 4). Etter § 6 skal regnskapsforetaket ha en løpende vurdering av hvilke vesentlige risikoer virksomheten står overfor. Risikostyringen må dokumenteres i henhold til § 8, og daglig leder skal, minst én gang årlig, utarbeide en samlet vurdering av risikosituasjonen som skal forelegges styret til behandling. Risikostyringen er individuell for det enkelte foretak. Etter § 10 må foretaket få foretakets valgte revisor til å bekrefte risikostyringsarbeidet etter forskriften. § 5 regulerer utkontraktering og krever blant annet skriftlig avtale som skal sikre at Finanstilsynet kan få informasjon om og føre tilsyn også med utkontraktert virksomhet. (Kildehenvisning: Forskrift om risikostyring og internkontroll og Finanstilsynets rundskriv 3/2009.) Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar reglene om risikostyring og internkontroll i sin virksomhet. Merk at kvalitetsstyring behandles for seg i kontrollområde 9. Kvalitetsstyring er en del av risikostyringen, men retter seg konkret mot oppdragsutførelsen.	
4.1	Gjennomføres det en årlig vurdering av regnskapsforetakets risikosituasjon? Ja / Nei + kommentarfelt (JA åpner 4.1.1, 4.2 og 4.3) (Kildehenvisning: Risikostyringsforskriften § 6.)	Vurder om regnskapsforetaket har foretatt en tilstrekkelig vurdering av virksomhetens risikosituasjon (herunder at risikovurderingen fremstår som tilpasset virksomheten og at den er fullstendig og reell med tanke på de risikoer som er satt), og at det foreligger pliktig dokumentasjon av risikovurderingen. (Risikovurdering vedrørende personopplysninger og behandlingsaktiviteter vurderes i eget kontrollområde.)

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
		Kommentarfelt Ratingfelt
4.1.1	Last opp regnskapsforetakets sist gjennomførte risikovurdering (vises ved JA på 4.1) Filopplasting ForetaketsRisikovurdering (Kildehenvisning: Risikostyringsforskriften § 6 , jf. § 8.)	
4.2	Har revisor avgitt uavhengig bekreftelse? (vises ved Ja på 4.1) Ja / Nei + kommentarfelt (JA åpner 4.2.1 og 4.4)	Se etter at det foreligger bekreftelse fra revisor, og at den er dokumentert. Kommentarfelt Ratingfelt
4.2.1	Last opp revisors siste bekreftelse etter risikostyringsforskriften § 10 (vises ved JA på 4.2) Filopplasting RevisorsBekreftelse	
4.3	Har regnskapsforetakets styre behandlet den årlige vurderingen av risikosituasjonen (ikke aktuelt for enkeltpersonsforetak)? Vær forberedt på å fremvise dokumentasjon på behandlingen (styreprotokoll) under kontrolldagen. (vises ved JA på 4.1) Ja / Nei / Ikke aktuelt + kommentarfelt (Kildehenvisning: Risikostyringsforskriften § 3 første ledd nr. 6 , jf. § 8 annet ledd.)	Se etter at det foreligger dokumentasjon på at den årlige risikovurderingen er styrebehandlet. Kommentarfelt Ratingfelt
4.4	Har foretakets styre / innehaver mottatt revisors bekreftelse etter risikostyringsforskriften § 10 ? (vises ved JA på 4.2) Ja / Nei + kommentarfelt	Se etter at det foreligger dokumentasjon på at styre / innehaver har mottatt revisors bekreftelse. Fulgte revisors bekreftelse med når den årlige risikovurderingen ble behandlet i styret? Kommentarfelt Ratingfelt
4.5	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 4 Risikostyring og internkontroll.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
		Oppsummer og konkretiser eventuelle avvik/mangler. Kommentarfelt Ratingfelt
5	Utkontraktert virksomhet [KONTROLLERES IKKE I 2025]	
6	IT-sikkerhet og beredskap	
	IT-systemer er en vesentlig innsatsfaktor i regnskapsforetak som må ivaretas med hensyn til sikkerhet og risiko. Regnskapsforetaket skal se til at IT-systemer som brukes i oppdragsutførelsen ivaretar at lovkrav kan overholdes. I tillegg skal regnskapsforetaket sørge for at regnskapsdata og regnskapsmateriale i egne og utkontrakterte IT-systemer, og underliggende IT-infrastruktur, som er kritiske for oppdragsutførelsen er betryggende sikret mot urettmessig tilgang, ødeleggelse, tap og endring. Regnskapsforetaket skal ha en dokumentert beredskapsplan som skal iverksettes dersom det oppstår kritiske driftsavbrudd knyttet til foretakets IT-systemer. Det skal minst én gang årlig gjennomføres opplæring, øvelse og testing av at beredskapsplanen virker som forutsatt. Resultatet av testen skal dokumenteres. (Kildehenvisning: GRFS 2.3.) Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar IT-sikkerhet og beredskap i sin virksomhet.	
6.1	Hvilke av følgende sikringstiltak har regnskapsforetaket for å ivareta betryggende IT-sikkerhet? Flere kryss er mulig. Multiselect: Tilgangskontroller Tofaktor-autentisering på pålogginger Sikkerhetskopiering Virusbeskyttelse	Vurder om IT-sikkerheten er tilstrekkelig ivaretatt. Kommentarfelt Ratingfelt

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Brannmur Policy for ikke å åpne ukjent innhold Kontroll med adgangen til å koble til andre enheter (mobiltelefoner, nettbrett mv) Opplæring i sikkerhet og IT-sikkerhet Annet, kommenter under Kommentarfelt (Kildehenvisning: GRFS 2.3.)	
6.2	Har regnskapsforetaket en oppdatert beredskapsplan som skal iverksettes dersom det oppstår kritiske driftsavbrudd knyttet til foretakets IT-systemer og underliggende infrastruktur? Ja / Nei + kommentarfelt (JA åpner 6.2.1) (Kildehenvisning: GRFS 2.3.)	Kontroller at regnskapsforetaket har en oppdatert beredskapsplan for å håndtere driftsproblemer knyttet til foretakets IT-systemer og underliggende infrastruktur. Kommentarfelt Ratingfelt
6.2.1	Last opp regnskapsforetakets beredskapsplan (åpnes ved Ja på 6.2) Filopplasting Beredskapsplan	
6.3	Gjennomfører regnskapsforetaket minst én gang årlig opplæring, øvelse og testing av at beredskapsplanen virker som forutsatt? Ja / Nei + kommentarfelt (JA åpner 6.3.1) (Kildehenvisning: GRFS 2.3.)	Kontroller at det er gjennomført opplæring, øvelse og testing av beredskapsplanen. Kommentarfelt Ratingfelt
6.3.1	Last opp dokumentasjon som viser resultatet av beredskapsplantesten. (vises ved JA på 6.3) Filopplasting TestBeredskapsplan (Kildehenvisning: GRFS 2.3.)	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
6.4	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 6 IT-sikkerhet og beredskap. Oppsummer og konkretiser eventuelle avvik/mangler. Kommentarfelt Ratingfelt
7	Personvern [KONTROLLERES IKKE I 2025]	
8	Kapasitet og kompetanse	
	Et regnskapsforetak skal ha tilgang på kapasitet og kompetanse slik at foretakets regnskapsoppdrag kan utføres i samsvar med lovkrav og GRFS. Dette innebærer blant annet at foretaket skal vurdere sin kapasitetsmessige sårbarhet, og eventuelt iverksette tiltak slik at oppdragsgiverne blir minst mulig skadelidende i situasjoner hvor kapasiteten er lavere enn normalt. (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-1 og GRFS 2.2.) Videre må regnskapsforetaket sørge for at de ansatte får tilstrekkelig opplæring. Det gjelder alle ansatte, ikke bare de som er statsautoriserte regnskapsførere. For statsautoriserte regnskapsførere gjelder etterutdanningskravet i regnskapsførerloven § 3-4. Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar kravene til kapasitet og kompetanse i sin virksomhet.	
8.1	Har regnskapsforetaket tilstrekkelig kapasitet til å utføre oppdragene som foretaket har påtatt seg? Hvis nei, redegjør i kommentarfeltet hva foretaket gjør for å rette opp i situasjonen. Ja / Nei + kommentarfelt	Vurder om regnskapsforetaket synes å ha tilstrekkelig kapasitet. Vurderingen kan bygge på kontroll av at regnskapsforetaket utarbeider og leverer mva-meldinger, a-melding, skattemeldinger og årsregnskap innenfor avtalte og lovpålagte frister. Funn fra oppdragskontrollene tas med i vurderingen. Spør også om hvordan regnskapsforetaket følger opp at kapasiteten til enhver tid er tilstrekkelig og hvilke tiltak som iverksettes ved eventuell underkapasitet. Beskriv i

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
		kommentarfeltet og vurder om oppfølgingen er tilstrekkelig. Kommentarfelt Ratingfelt
8.2	Hvilke løsninger har regnskapsforetaket for å håndtere eventuelle kapasitetsmessige sårbarheter (ved sykdom, fravær e.a.)? Eksempelvis intern back up plan, bistandsavtale med andre e.l. Redegjør i kommentarfeltet. I tillegg, hvis regnskapsforetaket har bistandsavtale med andre bes denne lastet opp. Kommentarfelt Filopplasting Bistandsavtale	Vurder om regnskapsforetaket har tilfredsstillende løsninger for å håndtere eventuelle kapasitetsmessige sårbarheter. Kommentarfelt Ratingfelt
8.3	Har regnskapsforetaket tilstrekkelig kompetanse til utføre oppdragene som foretaket har påtatt seg? Hvis nei, redegjør i kommentarfeltet hva foretaket gjør for å rette opp i situasjonen. Ja / Nei + kommentarfelt	Vurder om regnskapsforetaket synes å ha tilstrekkelig kompetanse. Still oppfølgingsspørsmål for å underbygge. Funn fra oppdragskontrollene tas med i vurderingen. Spør også hvordan regnskapsforetaket sikrer at det har tilstrekkelig og oppdatert kompetanse til å utføre oppdragene foretaket har påtatt seg, herunder om det eventuelt foreligger opplæringsplaner. Beskriv i kommentarfeltet og vurder om oppfølgingen er tilstrekkelig. Kommentarfelt Ratingfelt
8.4	Etterleves kravet til pliktig etterutdanning for alle statsautoriserte regnskapsførere i regnskapsforetaket? Ved nei, redegjør i kommentarfeltet for tiltak som iverksettes for å få dette i orden. Ja / Nei + kommentarfelt (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 3-4.)	Kontroller at etterutdanningskravet er oppfylt, se oversikt lastet opp i punkt 8.4.1. Om det ikke er lastet opp oversikt, ta stikkprøver blant noen av regnskapsforetakets statsautoriserte regnskapsførere ved å be om å få se deres individuelle dokumentasjon på oppfylt etterutdanning per siste årsslutt. Kommentarfelt Ratingfelt

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
8.4.1	Hvis det foreligger, last opp oversikt over pliktig etterutdanning gjennomført av regnskapsforetakets statsautoriserte regnskapsførere per siste årsslutt (oversikt etterutdanning siste tre kalenderår). Oversikten bes vise totalt antall timer og timefordeling på fagemner for hver av regnskapsførerne. Filopplasting OversiktEtterutdanning	
8.5	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 8 Kapasitet og kompetanse. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler/svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt
9	Kvalitetsstyring	
	Regnskapsførerloven § 4-1 stiller krav til regnskapsforetaket om å ha forsvarlig kvalitetsstyring, jf. også GRFS 2.1. Det forutsetter at kvalitetsstyringen settes i system. Kvalitetsstyringen skal omfatte retningslinjer og rutiner for å sikre at foretakets regnskapsoppdrag utføres og dokumenteres i samsvar med kravene i regnskapsførerloven kapittel 5. Retningslinjer og rutiner skal være dokumentert. Kvalitetsstyringen skal være tilpasset omfanget av og kompleksiteten i virksomheten. Det inngår videre i kravet at foretaket skal - kunne vise at kvalitetsstyringen er egnet til å oppfylle lovkrav og god regnskapsføringsskikk (derav at retningslinjer og rutiner skal være dokumentert) - sørge for at systemet for kvalitetsstyring er kjent, brukes og fungerer i virksomheten, og - se til at kvalitetsstyringen virket etter hensikten og gjennomføre tiltak for å utbedre eventuelle svakheter.	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Foretaket skal utpeke en statsautorisert regnskapsfører som ansvarlig for kvalitetsstyringen. Den som utpekes skal ha nødvendig kompetanse og kapasitet til å sørge for at regnskapsforetaket til enhver tid har forsvarlig kvalitetsstyring. (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-1 og GRFS 2.1 og 2.2.) Regnskap Norge har utarbeidet en veiledning for kvalitetsstyring i regnskapsforetak. Veiledningen bidrar med innhold og hjelp for å gjøre det enklere å systematisere arbeidet med god kvalitetsstyring i egen virksomhet. Veiledningen inkluderer også eksempler og tips for hvordan kvalitetsstyringen kan gjøres i praksis.	
9.1	Har regnskapsforetaket utpekt en statsautorisert regnskapsfører som ansvarlig for kvalitetsstyringen (kvalitetsstyringsansvarlig, ikke oppgi navn)? (ved JA åpnes 9.1.1) Ja / Nei + kommentarfelt (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-1 tredje ledd og GRFS 2.1 fjerde avsnitt.)	Kontroller at det er utpekt en statsautorisert regnskapsfører som ansvarlig for kvalitetsstyringen, og at det foreligger en tilfredsstillende beskrivelse av rollen (ansvar, myndighet, oppgaver, rapporteringslinjer, jf. punkt 9.1.1). Still oppfølgingsspørsmål for vurdering om den kvalitetsstyringsansvarlige fremstår med nødvendig kapasitet og kompetanse til å utføre rollen. Redegjør i kommentarfeltet og vurder. Kommentarfelt Ratingfelt
9.1.1	Last opp stillingsinstruks e.l. for den kvalitetsstyringsansvarlige. (vises ved JA på 9.1) Filopplasting StillingsinstruksKvalitetsstyringsansvarlig	
9.2	Last opp dokumentasjon som beskriver regnskapsforetakets kvalitetsstyringssystem. Filopplasting BeskrivelseKvalitetsstyringssystem	Vurder om regnskapsforetakets opplegg for kvalitetsstyring, herunder retningslinjer og rutiner (jf. punkt 9.2.1 – 9.2.5), fremstår som tilpasset virksomheten, og som dekkende for forsvarlig kvalitetsstyring.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	(Kildehenvisning: regnskapsførerloven § 4-1 og GRFS 2.1. Se også Regnskap Norges veiledning for kvalitetsstyring i regnskapsforetak.)	Kommentarfelt Ratingfelt
9.2.1	Har regnskapsforetaket dokumenterte (skriftlige) rutiner på følgende områder? Sett kryss for de områder hvor det foreligger rutiner. Der det ikke krysses av for at det foreligger rutiner, forklar hvorfor i kommentarfeltet. Multiselect: Tilbud og aksept av oppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-1 og GRFS 3.1-3.5) Forståelse av oppdragsgivers virksomhet (virksomhetsforståelse, jf. GRFS 5.3) Vurdering av oppdragsgivers interne rutiner (jf. GRFS 5.4) Planlegging av oppdragsutførelse (jf. GRFS 5.2) Utførelse av faktureringsoppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 6) Utførelse av lønnsoppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 7) Utførelse av betalingsoppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 8) Utførelse av bokføringsoppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 9) Utførelse av årsoppgjørsoppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 10) Utførelse av rene rapporteringsoppdrag (jf. regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 11) Kvalitetssikring av rapporteringsgrunnlag (jf. (jf. GRFS 9.3) Kvalitetskontroll av oppdraget (jf. GRFS 5.2) Oppdragsdokumentasjon (jf. regnskapsførerloven § 5-3 og GRFS 12) Opphør av oppdrag (jf. også frasingelse etter regnskapsførerloven § 5-5 og GRFS 3.6) Kommentarfelt	Kontroller at retningslinjene og rutinene for oppdragsutførelsen dekker de oppdragsområdene som regnskapsforetaket leverer tjenester på (jf. punkt 2.7). Tas med i vurderingen til punkt 9.2.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	(Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-1 annet ledd og GRFS 2.1)	
	Nedenfor ber vi deg om å laste opp regnskapsforetakets rutiner på noen sentrale områder, så langt de foreligger. Vær forberedt på å at du kan bli bedt av kontrolløren på kontrolldagen om å fremvise dokumentasjon på rutiner på andre områder.	
9.2.2	Last opp rutine for forståelse av oppdragsgivers virksomhet (jf. GRFS 5.3) Filopplasting RutineVirksomhetsforståelse Kommentarfelt	
9.2.3	Last opp rutine for gjennomgang av kundens interne rutiner (jf. GRFS 5.4) Filopplasting RutineInterneRutiner Kommentarfelt	
9.2.4	Last opp rutine for planlegging av oppdragsutførelse Filopplasting RutinePlanlegging Kommentarfelt	
9.2.5	Last opp rutine for utførelse av bokføringsoppdrag (jf. GRFS 9) Filopplasting RutineBokføringsoppdrag Kommentarfelt	
9.2.6	Last opp rutine for kvalitetssikring av rapporteringsgrunnlag (jf. GRFS 9.3) Filopplasting RutineKvalitetssikringRapporteringsgrunnlag Kommentarfelt	
9.2.7	Last opp rutine for utførelse av årsoppgjørsoppdrag (jf. GRFS 10) Filopplasting RutineÅrsoppgjør Kommentarfelt	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
9.3	Hvordan sørger regnskapsforetaket for at kvalitetsstyringen er kjent, brukes og fungerer blant ansatte? Redegjør i kommentarfeltet. Kommentarfelt	Vurder om regnskapsforetaket på tilstrekkelig måte sørger for at kvalitetsstyringen er kjent, brukes og fungerer blant ansatte? Se også hen til funn og innsikt fra oppdragskontrollene om de oppdragsansvarliges kjennskap til regnskapsforetakets kvalitetsstyringssystem (jf. oppdragskontrollen punk 1.1) og om oppdraget utføres iht. foretakets retningslinjer og rutiner. Kommentarfelt Ratingfelt
9.4	Har regnskapsforetaket etablert et kontrollopplegg rettet mot oppdragsansvarlige regnskapsførere? Hvis ja, redegjør for opplegget i kommentarfeltet eller last opp rutine. Kommentarfelt Filopplasting RutineKontrolloppleggOppdragsansvarlige (Kildehenvisning: GRFS 2.1 fjerde avsnitt)	Kontroller at regnskapsforetaket har etablert et kontrollopplegg rettet mot oppdragsansvarlige regnskapsførere, og at kontrollopplegget er tilpasset basert på en risikobasert tilnærming. Der det ikke er andre i regnskapsforetaket som kan utføre slik kontroll (typisk foretak med bare en statsautorisert regnskapsfører), kontroller at det foreligger sjekkliste for at sentrale oppgaver utføres og vesentlige forhold vurderes. Kontroller også at slik kontroll faktisk er gjennomført ved å be om å få se dokumentasjon for gjennomført kvalitetskontroll av 2-3 utvalgte oppdragsansvarlige. Kommentarfelt Ratingfelt
9.5	Hvordan arbeider regnskapsforetaket for å evaluere kvalitetsstyringen og utbedre eventuelle svakheter? Redegjør i kommentarfeltet og/eller last opp rutine. Kommentarfelt Filopplasting RutineEvalueringsKvalitetsstyring	Kontroller at regnskapsforetaket har etablert et tilfredsstillende opplegg for evaluering av kvalitetsstyringen og utbedring av svakheter. For å underbygge, be om å få se dokumentasjon for evalueringen og – hvis det er avdekket – eksempler på svakheter og hvordan de er utbedret. Kommentarfelt Ratingfelt

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	(Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-1 annet ledd og GRFS 2.1)	
9.6	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 9 Kvalitetsstyring. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler / svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt
10	Oppdragsansvaret	
	På hvert oppdrag skal det utpekes en statsautorisert regnskapsfører som ansvarlig for oppdraget. Den som utpekes må ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å påta seg oppdraget. Oppdragsansvarlig regnskapsfører skal sørge for at regnskapsoppdraget utføres i samsvar med lovkrav og god regnskapsføringsskikk. Som ledd i dette skal den oppdragsansvarlige ivareta kvalitetsstyringen og sørge for tilstrekkelig kvalitetssikring på oppdraget. Dette inkluderer å planlegge gjennomføringen av oppdraget på en måte som sikrer kvalitet i oppdragsutførelsen. I planleggingen av et nytt regnskapsoppdrag og underveis i oppdragsutførelsen skal regnskapsfører ha tilstrekkelig forståelse av oppdragsgivers virksomhet til å kunne identifisere og forstå hendelser, transaksjoner og andre forhold som kan ha vesentlig betydning for oppdraget, jf. GRFS 5.3 for nærmere angitte momenter. Videre skal regnskapsfører vurdere de interne rutineene hos oppdragsgiver som er sentrale for utføring av regnskapsoppdraget, med en risikobasert tilnærming til vurderingen. Vurderingen skal oppdateres ved endringer i rutiner eller andre forhold som påvirker rutineene eller vurderingen. Oppdragsansvaret innebærer at oppdragsansvarlig regnskapsfører er aktivt involvert i oppdragsutførelsen og setter av	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	tilstrekkelig tid og ressurser til å utføre sine oppgaver på en forsvarlig måte. Tilstrekkelig kvalitetssikring innebærer blant annet å minst én gang i året kontrollere at: - oppdragsavtale og fullmakter er oppdatert - krav til forståelse av oppdragsgivers virksomhet og vurdering av oppdragsgivers interne rutiner er oppfylt - kvalitetssikring av rapporteringsgrunnlag er tilfredsstillende utført - pliktig regnskapsrapportering er utført i henhold til lovkrav - periodisk regnskapsrapportering til oppdragsgiver er utført i henhold til avtale - eventuelle svakheter ved oppdragsgivers interne rutiner er rapportert til oppdragsgiver - eventuelle brudd på lovkrav er rapportert til oppdragsgiver - oppdragsdokumentasjon er tilfredsstillende og à jour Der arbeid utføres av andre enn oppdragsansvarlig regnskapsfører, omfatter tilstrekkelig kvalitetssikring å kontrollere at arbeidet utføres i samsvar med lovkrav og god regnskapsføringsskikk. Hvis kontroller utføres av andre medarbeidere i regnskapsforetaket må oppdragsansvarlig regnskapsfører se til at kontrollene er tilstrekkelige. Oppdragsansvarlig regnskapsførers involvering og kontroll baseres på en risikobasert tilnærming, der vurderingsmomenter er blant annet oppdragets størrelse og kompleksitet, kompetansen til medarbeidere på oppdraget, regnskapsforetakets kvalitetsstyring og de IT-systemer som benyttes. (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-1 første ledd og GRFS 3.5 og 5.2.) Dette kontrollområdet følger opp enkelte forhold knyttet til oppdragsansvaret.	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
10.1	Har de oppdragsansvarlige kapasitet til å ivareta oppdragsansvaret? Hvis nei, redegjør i kommentarfeltet for situasjonen og hva regnskapsforetaket gjør for å sørge for å gjenopprette tilstrekkelig kapasitet. Ja / Nei + kommentarfelt (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-1 første ledd og GRFS 3.5.)	Kontroller at de oppdragsansvarlige fremstår å ha kapasitet til å ivareta oppdragsansvaret. Still oppfølgingsspørsmål for å verifisere. Se også hen til funn og innsikt fra oppdragskontrollene. Kommentarfelt Ratingfelt
10.2	Last opp dokumentasjon for en gjennomført virksomhetsforståelse (eksempel fra et oppdrag). Filopplasting DokumentasjonVirksomhetsforståelse (Kildehenvisning: GRFS 5.3.)	Kontroller at det foreligger dokumentasjon for gjennomført virksomhetsforståelse og at den fremstår som tilfredsstillende. Se også hen til om virksomhetsforståelsen er gjennomført i samsvar med rutine, jf. opplasting i punkt 9.2.2. Kontrollen bygger på funn fra opplastet dokumentasjon og fra oppdragskontrollene. Kommentarfelt Ratingfelt
10.3	Last opp dokumentasjon for en gjennomført gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner. Filopplasting DokumentasjonOppdragsgiversRutiner (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 5.4.)	Kontroller at det foreligger dokumentasjon for gjennomgang av oppdragsgivers interne rutiner og at den fremstår som tilfredsstillende. Se også hen til om gjennomgangen av oppdragsgivers interne rutiner er gjennomført i samsvar med rutine, jf. opplasting i punkt 9.2.3. Kontrollen bygger på funn fra opplastet dokumentasjon og fra oppdragskontrollene. Kommentarfelt Ratingfelt
10.4	Last opp dokumentasjon som viser planleggingen av oppdragsutførelse. Filopplasting DokumentasjonPlanleggingOppdrag (Kildehenvisning: GRFS 5.2.)	Kontroller at det foreligger dokumentasjon for planlegging av oppdragsutførelse og at den er tilpasset virksomhetsforståelsen og oppdragsgivers interne rutiner. Vurder også om omfang, hyppighet og metode for kvalitetssikring av rapporteringsgrunnlaget fremstår som tilstrekkelig i samsvar med risikobasert tilnærming, jf. GRFS 9.3 og 10.3.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
		Kontrollen bygger på funn fra opplastet dokumentasjon og fra oppdragskontrollene. Kommentarfelt Ratingfelt
10.5	Hvilke rutiner har regnskapsforetaket for gjennomføring av kvalitetskontroll på oppdraget? Redegjør i kommentarfeltet eller last opp rutine. Kommentarfelt Filopplasting RutineOverordnetKvalitetskontroll (Kildehenvisning: GRFS 5.2.)	Kontroller at regnskapsforetaket har rutine for gjennomføring av kvalitetskontroll på oppdraget. Kontroller også at det foreligger dokumentasjon for at kontrollen gjennomføres. Kontrollen bygger på funn fra opplastet dokumentasjon i punkt 10.5.1 og fra oppdragskontrollene. Kommentarfelt Ratingfelt
10.5.1	Last opp dokumentasjon for en gjennomført kvalitetskontroll. Filopplasting DokumentasjonKvalitetskontroll (Kildehenvisning: GRFS 5.2.) Filopplasting DokumentasjonKvalitetskontroll	
10.6	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 10 Oppdragsansvaret. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler / svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt
11	Regnskapsoppdrag: Etablering og fortsettelse av regnskapsoppdrag, samt rapportering til oppdragsgiver	
	Før et regnskapsforetak påtar seg et regnskapsoppdrag, skal regnskapsforetaket be oppdragsgiverens forrige regnskapsfører	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	opplyse om det foreligger forhold som tilsier at en ny regnskapsfører ikke bør påta seg oppdraget. Uttalelsen fra forrige regnskapsfører, eventuelt manglende uttalelse, benyttes i regnskapsforetakets vurdering av om regnskapsforetaket påtar seg oppdraget. <i>(Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-1 annet ledd og GRFS 3.2.)</i> For hvert regnskapsoppdrag skal det opprettes skriftlig oppdragsavtale med oppdragsgiveren. Oppdragsavtalen skal spesifisere hvilke oppgaver som skal utføres, og for hvilken tid oppdraget skal gjelde. Regnskapsfører skal løpende påse at oppdragsavtalen er dekkende for oppdraget. Også ved endringer i lovkrav skal regnskapsfører sørge for nødvendige endringer i oppdragsavtalen. Når regnskapsforetaket skal opptre overfor tredjemann på oppdragsgivers vegne, skal det også foreligge skriftlig fullmakt fra oppdragsgiver. For hvert oppdrag skal det foreligge en oversikt over hvilke fullmakter regnskapsforetaket har, og hvilke fysiske personer som er gitt rett til å benytte fullmakten. Kravet om oversikt over fullmakter kan oppfylles ved at regnskapsforetaket kan fremlegge oversikter fra for eksempel bank, Altinn eller interne systemer. Regnskapsforetaket skal påse at retten til å benytte fullmakten tilbakekalles når personen ikke lenger skal ha en slik rett. <i>(Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-2 og GRFS 3.3 – 3.4.)</i> Hvis det under utføringen av regnskapsoppdraget avdekkes brudd på lovkrav, skal bruddene rapporteres til oppdragsgiver. Vesentlige brudd skal rapporteres skriftlig. <i>(Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-4 og GRFS 5.4 tredje avsnitt og 5.5.)</i> Der det inngår i regnskapsoppdraget å utarbeide periodiske regnskapsrapporter til oppdragsgiver, skal det skje med den frekvens og det innhold som følger av oppdragsavtalen. Vesentlige forutsetninger som den periodiske regnskapsrapporten bygger på og som regnskapsfører ikke kan forvente at	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	oppdragsgiver er oppmerksom på, skal fremgå. Dette kan for eksempel være om inntekter og kostnader er periodisert (herunder varekostnad), om det er foretatt avskrivninger av driftsmidler, om det er gjort avsetning for tap på kundefordringer, om verdiendringer på aksjeinvesteringer og andre finansielle omløpsmidler er regnskapsført mv. Regnskapsfører skal videre vurdere om det bør knyttes andre kommentarer til regnskapsrapporten, basert på hva som antas å være viktig informasjon for oppdragsgiver, herunder for dennes forståelse av regnskapsrapporten. Det er spesielt viktig å vurdere behovet for kommentarer til negativ utvikling i oppdragsgivers egenkapital, likviditet og/eller inntjening. (Kildehenvisning: GRFS 9.5.) Hvis forhold hos oppdragsgiver gjør at regnskapsfører ikke gis mulighet til å utføre oppdraget i samsvar med § 5-4 første ledd, plikter regnskapsfører å frasi seg oppdraget. Forhold av betydning for plikten til å frasi seg oppdrag er for eksempel dersom regnskapsfører ikke mottar nødvendig dokumentasjon, får uriktige eller ufullstendige opplysninger, eller blir forsøkt pålagt å utføre oppdraget i strid med lovkrav. (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-5 og GRFS 3.6.) Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar kravene om å innhente uttalelse fra tidligere regnskapsførere, opprette oppdragsavtaler og fullmakter, rapportere til oppdragsgiver om svakheter i interne rutiner og lovbrudd, gi kommentarer i periodiske regnskapsrapporter og plikten til å frasi seg oppdrag.	
11.1	Innhenter regnskapsforetaket uttalelser fra tidligere regnskapsførere før oppdrag påtegnes? Ja / Nei + kommentarfelt	Kontroller at det foreligger dokumentasjon for at det er innhentet uttalelse fra tidligere regnskapsførere. Kontrollen bygger på funn fra oppdragskontrollene, og eventuelle stikkprøver ved behov.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
		Kommentarfelt Ratingfelt
11.2	Hvordan håndteres tilfeller der tidligere regnskapsfører har avgitt negativ uttalelse? Redegjør i kommentarfeltet, opplys gjerne om et konkret eksempel (om det foreligger). Kommentarfelt	Kontroller at regnskapsforetaket foretar en vurdering ved avgitt negativ uttalelse, og at den følges opp på egnet måte (eks. ved at oppdraget ikke tegnes, at oppdraget tegnes, men med forsvarlige tiltak e.l.). Om det foreligger, be om å få fremvist eksempel. Kommentarfelt Ratingfelt
11.3	Foreligger det oppdragsavtale med samtlige oppdragsgivere? Hvis nei, redegjør nærmere i kommentarfeltet og hva som gjøres for å få det i orden. Ja / Nei + kommentarfelt	Kontroller at det foreligger oppdragsavtaler. Oppdragsavtalene skal være oppdaterte. Kontrollen bygger på funn fra opplastet oppdragsavtale i punkt 11.3.1 og fra oppdragskontrollene, evt. ekstra stikkprøver. Kommentarfelt Ratingfelt
11.3.1	Last opp eksempel på oppdragsavtale inkl. databehandleravtale Filopplasting OppdragsavtaleMedDatabehandleravtale	
11.4	Foreligger det nødvendige fullmakter på alle oppdrag hvor det er aktuelt? Hvis nei, redegjør nærmere i kommentarfeltet og hva som gjøres for å få det i orden. Ja / Nei + kommentarfelt	Kontroller at det foreligger nødvendige fullmakter. Kontrollen bygger på funn fra oppdragskontrollene, evt. ekstra stikkprøver. Kommentarfelt Ratingfelt
11.5	Foreligger det for hvert oppdrag en oversikt over hvilke fullmakter regnskapsforetaket har og hvilke fysiske personer som er gitt rett til å benytte fullmaktene? Hvis nei, redegjør nærmere i kommentarfeltet og hva som gjøres for å få det i orden. Beskriv også i kommentarfeltet hvor oversikten foreligger (i interne og/eller eksterne systemer).	Kontroller at det foreligger oversikt over fullmakter per oppdrag (informasjon om hvilke fullmakter og hvilke fysiske personer som er gitt rett til å benytte fullmaktene). Dersom deler av fullmaktsoversikten foreligger i eksterne systemer, eksempelvis bank, kontroller at den er tilgjengelig og kan fremvises. Kontrollen

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Ja / Nei + kommentarfelt	bygger på funn fra oppdragskontrollene, evt. ekstra stikkprøver. Kommentarfelt Ratingfelt
11.6	Hvordan formidles og dokumenteres feil, mangler og eventuelle lovbrudd som avdekkes til oppdragsgiver? Kommentarfelt	Kontroller at feil, mangler og lovbrudd formidles og dokumenteres, og at vesentlige lovbrudd rapporteres skriftlig. Kontrollen bygger på funn fra oppdragskontrollene, evt. ekstra stikkprøver. Kommentarfelt Ratingfelt
11.7	Inneholder periodiske regnskapsrapporter opplysning om vesentlige forutsetninger som rapporten bygger på samt kommentarer som antas å være viktig informasjon for oppdragsgiver, herunder dennes forståelse av rapporten? Last opp en periodisk regnskapsrapport (eksempel fra et oppdrag). Kommentarfelt Filopplasting PeriodiskRegnskapsrapport	Kontroller at periodiske regnskapsrapporter inneholder opplysninger om vesentlige forutsetninger som rapporten bygger på samt kommentarer om viktig informasjon. Kontrollen bygger på funn fra opplastet regnskapsrapport og fra oppdragskontrollene, evt. ekstra stikkprøver. Kommentarfelt Ratingfelt
11.8	Hvilke rutiner har regnskapsforetaket for å vurdere eventuell frasingelse av oppdrag? Redegjør i kommentarfeltet eller last opp rutine. Kommentarfelt Filopplasting RutineFrasigelseOppdrag (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-5 og GRFS 3.6.)	Kontroller at det foreligger rutine for frasingelse av oppdrag, og at den følges opp i praksis (jf. punkt 11.8.1). Kommentarfelt Ratingfelt
11.8.1	Har regnskapsforetaket vurdert frasingelse av oppdrag, eller har frasagt seg oppdrag det siste året? Redegjør i kommentarfeltet. Kommentarfelt	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
11.9	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 11 Regnskapsoppdrag. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler / svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt
12	Oppdragsdokumentasjon og oppbevaring	
	Regnskapsfører skal dokumentere regnskapsoppdrag på en måte som er tilstrekkelig til å vise at oppdraget er utført i samsvar med bestemmelsene i regnskapsførerloven kapittel 5. I GRFS 12.2 gis det angivelse på oppdragsdokumentasjon som skal foreligge på alle regnskapsoppdrag: - uttalelse fra forrige regnskapsfører, enten i form av skriftlig uttalelse eller som notater fra samtale, eventuelt begrunnelse for at slik uttalelse ikke er innhentet (jf. GRFS 3.2) - uttalelse til ny regnskapsfører om det foreligger forhold som tilsier at en ny regnskapsfører ikke bør påta seg oppdraget, enten i form av skriftlig uttalelse eller som notater fra samtale (jf. GRFS 3.2) - oppdragsavtale med eventuelle endringer, vedlegg mv. (jf. GRFS 3.3) - fullmakter - informasjon om hvem som er oppdragsansvarlig regnskapsfører på oppdraget (jf. GRFS 3.5) - beskrivelse av oppdragsgivers virksomhet (jf. GRFS 5.3) - vurdering av oppdragsgivers interne rutiner, herunder ajourhold og rapportering av svakheter (jf. GRFS 5.4) - vurdering av rutiner og kvalitetssikringen på oppdraget (jf. GRFS 5.2) - rapportering av brudd på lovkrav (jf. GRFS 5.5)	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	- dokumentasjon av utført kvalitetssikring på oppdragsnivå (jf. GRFS 5.2) - korrespondanse av vesentlig betydning for oppdragsutførelsen I tillegg angir GRFS minstekrav til oppdragsdokumentasjon per oppdragsområde: - lønnsoppdrag, GRFS 12.3 - bokføringsoppdrag, GRFS 12.4 - årsoppgjørsoffdrag, GRFS 12.5 - rene rapporteringsoppdrag, GRFS 12.6 Regnskapsfører skal oppbevare oppdragsdokumentasjonen i fem år etter regnskapsårets slutt. Når lovbrudd er tatt opp skriftlig med oppdragsgiver, skal denne kommunikasjonen oppbevares i ti år. (Regnskapsførerloven § 5-3 annet ledd og GRFS 12.7.) Oppdragsdokumentasjonen skal oppbevares ordnet og betryggende sikret mot urettmessig tilgang, ødeleggelse, tap og endring. Den skal også kunne identifiseres og skilles ut for hvert enkelt regnskapsoppdrag. Oppdragsdokumentasjonen kan oppbevares elektronisk eller på papir, eller som en kombinasjon av elektronisk oppbevaring og papirdokumentasjon. Elektronisk oppbevaring kan skje i ulike systemløsninger, herunder i de fakturerings-, lønns-, regnskaps- og årsoppgjørssystemene som benyttes i oppdragsutførelsen. Hvis regnskapsfører overlater oppbevaringen av oppdragsdokumentasjonen til en ekstern part, har likevel regnskapsfører ansvaret for at oppbevaringen skjer i samsvar med lovkrav og god regnskapsføringsskikk. Deler av oppdragsdokumentasjonen kan oppbevares hos oppdragsgiver, hvis det gjennom avtale sørges for at regnskapsfører og eksterne kontrollører i hele oppbevaringstiden gis tilgang til oppdragsdokumentasjonen. Regnskapsfører er også i slike tilfeller ansvarlig for at oppbevaringen av oppdragsdokumentasjonen skjer i henhold til lovkrav og god regnskapsføringsskikk. Regnskapsfører bør derfor gjøre en	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	risikovurdering knyttet til oppbevaring hos oppdragsgiver. Hvis oppdragsdokumentasjonen ikke oppbevares samlet hos regnskapsforetaket, innebærer ordenskravet at regnskapsfører må ha en oversikt som viser hvor de ulike delene av oppdragsdokumentasjonen oppbevares og hvordan tilgangen til disse sikres. Oppdragsdokumentasjonen må oppbevares slik at den er tilgjengelig for regnskapsfører og ved ekstern kontroll i hele oppbevaringstiden. Kravene til ordnet og betryggende sikret oppbevaring forstås for øvrig på samme måte som etter bokføringsloven. Det stilles imidlertid ikke konkrete krav til filformater, oppbevaringsmedier mv. Oppbevaring av oppdragsdokumentasjonen i for eksempel tekstbehandlings- eller regnearkformat aksepteres, så lenge regnskapsfører mener at sikringen totalt sett er betryggende. (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-3 og GRFS 12.1 - 12.7.) Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar kravene til oppdragsdokumentasjon og oppbevaring.	
12.1	Hvilke rutiner har regnskapsforetaket for utarbeidelse og oppbevaring av oppdragsdokumentasjon? Redegjør i kommentarfeltet eller last opp rutine. Kommentarfelt Filopplasting RutineOppdragsdokumentasjon (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-3 og GRFS 12.1 – 12.7.)	Kontroller at regnskapsforetaket har rutiner for utarbeidelse og oppbevaring av oppdragsdokumentasjon. Kommentarfelt Ratingfelt
12.2	Hvordan er regnskapsforetakets oppdragsdokumentasjon oppbevart? Redegjør i kommentarfeltet, herunder om	Kontroller at regnskapsforetaket har et forsvarlig system for oppbevaring av oppdragsdokumentasjon.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	- all oppdragsdokumentasjon er oppbevart samlet hos regnskapsforetaket (med samlet menes i samme fil/arkiveringssystem) - oppdragsdokumentasjonen oppbevares i ulike systemløsninger - deler av oppdragsdokumentasjonen er oppbevart hos oppdragsgiver - hvordan oppdragsdokumentasjonen er sikret mot urettmessig tilgang, ødeleggelse, tap og endring Kommentarfelt (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 5-3 og GRFS 12.1 - 12.7.)	Kommentarfelt Ratingfelt
12.3	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 12 Oppdragsdokumentasjon og oppbevaring. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler/svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt
13	Konfidensialitet og taushetsplikt	
	Regnskapsforetaket skal hindre at uvedkommende får adgang eller kjennskap til opplysninger som mottas i forbindelse med foretakets virksomhet, med mindre regnskapsfører i medhold av lov er gitt plikt eller adgang til å gi taushetsbelagte opplysninger. Taushetsplikten gjelder tilsvarende for tillitsvalgte, ansatte og andre som deltar i utførelsen av regnskapsforetakets regnskapsoppdrag. Taushetsplikten er ikke til hinder for at regnskapsfører gir opplysninger og adgang til dokumentasjon etter samtykke fra den som opplysningene gjelder. Det skal foreligge taushetserklæring fra de personer som har tilgang til oppdragsgivers regnskapsmateriale og regnskapsdata hos regnskapsforetaket og/eller til regnskapsforetakets oppdragsdokumentasjon. (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-2 og GRFS 2.4.1 og 2.4.2.)	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar kravet til konfidensialitet og taushetsplikt.	
13.1	Hva gjør regnskapsforetaket for å sikre at uvedkommende ikke får adgang eller kjennskap til opplysninger som mottas i forbindelse med foretakets virksomhet? Redegjør for hovedtrekkene i kommentarfeltet. Kommentarfelt (Kildehenvisning: Regnskapsførerloven § 4-2 og GRFS 2.4.1 og 2.4.2.)	Kontroller at regnskapsforetaket ivaretar kravet om konfidensialitet på en tilfredsstillende måte. Kommentarfelt Ratingfelt
13.2	Foreligger det taushetserklæring fra alle personer som har tilgang til oppdragsgivers regnskapsmateriale og regnskapsdata hos regnskapsforetaket og/eller til oppdragsdokumentasjonen? Ja / Nei + kommentarfelt (Kildehenvisning: GRFS 2.4.2.)	Kontroller at regnskapsforetaket følger opp kravet om taushetserklæringer. Kommentarfelt Ratingfelt
13.3	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 13 Konfidensialitet og taushetsplikt. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler/svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt
14	Oppfølging av hvitvaskingsregelverket	
	Statsautoriserte regnskapsførere og regnskapsselskaper er rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven. Kravene etter hvitvaskingsloven er i hovedtrekk som følger: - Foretaket skal foreta en virksomhetsinnrettet risikovurdering (hvitvaskingsloven § 7). Det innebærer å identifisere og vurdere risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til sin egen virksomhet, herunder tatt i	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	betraktning virksomhetens art og omfang, dens produkter, tjenester og kundeforhold, type kunder og kundegrupper og geografiske forhold. Den virksomhetsinnrettede risikovurderingen skal dokumenteres, holdes oppdatert og stilles til rådighet for tilsynsmyndigheten. (Foretak kan benytte bransjemaler for risikovurderinger, men NB: Det <u>må</u> påses at det er regnskapsforetakets egne vurderinger av den konkrete risikoen som virksomheten er eksponert for, som ligger til grunn for risikovurderingen.) - Foretaket skal ha oppdaterte rutiner for å sikre at virksomheten håndterer identifisert risiko og oppfyller sine plikter etter hvitvaskingsloven, heretter benevnt hvitvaskingsrutine (hvitvaskingsloven § 8). Hvitvaskingsrutinen skal være fastsatt på øverste nivå (styret e.l.), og det skal være utpekt en person i ledelsen som skal ha et særskilt ansvar for å følge opp rutinene (heretter benevnt hvitvaskingsansvarlig). - Foretaket skal jevnlig gi opplæring til ansatte og andre som utfører oppdrag for foretaket, slik at de er kjent med forpliktelsene etter loven og er i stand til å gjenkjenne forhold som kan indikere hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven § 36). Hvordan foretaket ivaretar opplæringskravet skal inngå i hvitvaskingsrutinen. - Det skal også gis opplæring til styre og ledelse som reflekterer deres rolle og ansvar for virksomhetens etterlevelse av hvitvaskingsregelverket (Rundskriv 4/2022 Veileder til hvitvaskingsloven pkt. 10.1). - På oppdragsnivå skal det gjennomføres kundetiltak og løpende oppfølging av kundeforhold (hvitvaskingsloven § 9, jf. hhv. § 10 til § 20 for kundetiltak og § 24 for løpende oppfølging av kundeforhold). Det skal skje på grunnlag	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	av vurdering av risiko for hvitvasking og terrorfinansiering, der risikoen vurderes ut fra bl.a. kundeforholdets formål, mengden kundemidler som skal inngå i kundeforholdet, transaksjoners størrelse, og regelmessigheten og varigheten på kundeforholdet. Det skal kunne påvises at omfanget av utførte tiltak er tilpasset den aktuelle risikoen. Loven krever forsterkede kundetiltak ved høy risiko for hvitvasking eller terrorfinansiering (hvitvaskingsloven § 17) og overfor politisk eksponerte personer (PEP) og nære familiemedlemmer/kjente medarbeidere til disse (hvitvaskingsloven § 18). - Hvis det i arbeidet med et oppdrag avdekkes forhold som kan indikere at midler har tilknytning til hvitvasking eller terrorfinansiering, skal det foretas nærmere undersøkelser (undersøkelsesplikt, hvitvaskingsloven § 25). Der undersøkelsen(e) ikke avkrefter mistanken skal det rapporteres om forholdene til Økokrim (hvitvaskingsloven § 26). - Opplysninger og dokumenter som er innhentet og utarbeidet i forbindelse med tiltak etter hvitvaskingsloven § 9 til § 26 (kundetiltak og løpende oppfølging samt nærmere undersøkelser og rapportering), skal registreres og lagres i fem år etter at kundeforholdet ble avsluttet eller transaksjonen ble gjennomført (hvitvaskingsloven § 30). Når femårsfristen er utløpt, skal personopplysningene slettes. Andre opplysninger kan lagres lenger. Reglene begrenser imidlertid ikke plikten til å lagre eller oppbevare opplysninger og dokumenter etter annet regelverk. Det er et vilkår å ha systemer som muliggjør raske og fullstendige svar på forespørsler fra Økokrim, tilsynsmyndigheten eller andre offentlige myndigheter om vedkommende har eller i løpet av de siste fem år har hatt kundeforhold til	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	konkrete personer og om kundeforholdets art. (Kildehenvisning: Hvitvaskingsloven med tilhørende forskrift. Rundskriv 4/2022 Veileder til hvitvaskingsloven. Se også NTAES Indikatorliste på mistenkelige transaksjoner for rapporteringspliktige etter hvitvaskingsloven.) Dette kontrollområdet følger opp hvordan regnskapsforetaket ivaretar sine plikter etter hvitvaskingsloven.	
14.1	Har regnskapsforetaket utpekt en person i ledelsen som hvitvaskingsansvarlig? Ja / Nei + kommentarfelt (Kildehenvisning: Hvitvaskingsloven § 8 femte ledd.)	Kontroller at regnskapsforetaket har utpekt en person i ledelsen som hvitvaskingsansvarlig. Kommentarfelt Ratingfelt
14.2	Har regnskapsforetaket gjennomført virksomhetsinnrettet risikovurdering og er det dokumentert? Ja / Nei + kommentarfelt (ved JA åpnes 14.2.1) (Kildehenvisning: Hvitvaskingsloven § 7.)	Kontroller at det foreligger virksomhetsinnrettet risikovurdering, og at den fremstår som tilfredsstillende. Kommentarfelt Ratingfelt
14.2.1	Last opp regnskapsforetakets virksomhetsinnrettede risikovurdering (vises ved JA på 14.2) Kommentarfelt Filopplasting VirksomhetsinnrettetRisikovurdering	
14.3	Har regnskapsforetaket etablert hvitvaskingsrutine som skal sikre at virksomheten håndterer identifiserte risikoer og oppfyller pliktene etter hvitvaskingsloven? Ja / Nei + kommentarfelt (ved JA åpnes 14.3.1, 14.3.2 og 14.3.3) (Kildehenvisning: Hvitvaskingsloven § 8.)	Kontroller at regnskapsforetaket har hvitvaskingsrutine, herunder rutine for gjennomføring av kundetiltak ved etablering av kundeforhold og løpende oppfølging, og at rutineene fremstår som tilfredsstillende. Kontroller at regnskapsforetaket dokumenterer gjennomføring av kundetiltak ved etablering av kundeforhold og løpende oppfølging, og at det skjer i henhold til rutine. Kontrollen bygger på funn fra opplastet dokumentasjon i punkt 14.3.2 og 14.3.3 og fra oppdragskontrollene.

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
		Kommentarfelt Ratingfelt
14.3.1	Last opp regnskapsforetakets hvitvaskingsrutine (vises ved JA på 14.3). Hvis det foreligger i egne dokumenter, last også opp rutine for hhv. gjennomføring av kundetiltak ved etablering av kundeforhold og rutine for løpende oppfølging av kundeforhold. Kommentarfelt Filopplasting Hvitvaskingsrutine	
14.3.2	Last opp eksempel på dokumentasjon for gjennomført kundetiltak (eksempel fra et regnskapsoppdrag) (vises ved JA på 14.3) Kommentarfelt Filopplasting DokumentasjonKundetiltak	
14.3.3	Last opp eksempel på dokumentasjon for løpende oppfølging av kundeforhold (eksempel fra et regnskapsoppdrag) (vises ved JA på 14.3) Kommentarfelt Filopplasting DokumentasjonLøpendeOppfølging	
14.4	Gjennomfører regnskapsforetaket jevnlig opplæring innen hvitvaskingsregelverket av styre, ledelse og ansatte/medarbeidere som utfører oppdrag for regnskapsforetaket? Ja / Nei + kommentarfelt (Ja åpner 14.4.1) <u>(Hvitvaskingsloven § 36.)</u>	Kontroller at det gjennomføres opplæring innenfor hvitvaskingsregelverket og at opplæringen fremstår som tilstrekkelig. Kontroller også at opplæringen av regnskapsforetakets styre og ledelse reflekterer deres rolle og ansvar for foretakets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Kommentarfelt Ratingfelt
14.4.1	Last opp opplæringsplan og dokumentasjon på at opplæring er gjennomført (vises ved JA på 14.4)	

	Kontrollpunkt	Kontrollørfelt
	Kommentarfelt Filoplasting OpplæringsplanHvitvaskingsreglerOgDokument asjon	
14.5	Har regnskapsforetaket et system for å fange opp mistenkelige transaksjoner etter hvitvaskingsregelverket? Eksempelvis liste over indikatorer på mistenkelige transaksjoner? Ved ja, beskriv i kommentarfeltet system og/eller indikatorlister regnskapsforetaket bruker. Ja / Nei + kommentarfelt	Kontroller at regnskapsforetaket har et system for å fange opp mistenkelige transaksjoner etter hvitvaskingsregelverket, og at det fremstår som tilfredsstillende. Kommentarfelt Ratingfelt
14.6	Tomt felt	Gi en totalvurdering på kontrollområde 14 Oppfølging av hvitvaskingsregelverket. Oppsummer og konkretiser eventuelle mangler/svakheter. Kommentarfelt Ratingfelt